

Till berörd remissinstans

Dnr 1.5.1-752/2016
Dokid 26390**Angående remissen om Vision 2040 - Ett
Stockholm för alla**

Detta gäller remissvar på "Vision 2040 - Ett Stockholm för alla"
Dnr: 119-1401/2015

Remisstiden sträcker sig till den 21 december 2016, vilket vi ber er respektera. Om det av några skäl inte är möjligt för er att inkomma med svar inom utsatt tid måste en kontakt tas med den för ärendet ansvariga personen på roteln.

Ansvarig handläggare/borgarrådssekreterare på Finansroteln är Sarah Heidenborg, tfn 076-122 92 36.

Remissvar skickas till:

- Finansroteln digitalt i Word-format. Ange KS:s diarienummer som namn på ärenderubrik. Ex: KS 314-331-2004
- KF/KS kansli i **pappersform**.

Bilägg **inte** remissunderlaget. Det finns redan diariefört i kommunstyrelsens diarium.

Häfta **inte** ihop handlingarna.

Adresserna är följande:

Rotelns e-post: Funktion SLK RI-remissvar eller
RI-remissvar.SLK@stockholm.se

KF/KS kansli, Stadshuset, 105 35 STOCKHOLM

Med vänliga hälsningar

Finansroteln

Remitteringsmapp**Ärende: Vision 2040 - Ett Stockholm för alla**

För yttrande senast: 21 december 2016

Stadsdelsnämnderna	Facknämnderna	Övriga
Rinkeby-Kista	Arbetsmarknadsnämnden	Stockholms Stadshus
Spånga-Tensta	Exploateringsnämnden	AB (alla bolag)
Hässelby-Vällingby	Fastighetsnämnden	
Bromma	Idrottsnämnden	
Kungsholmen	Kulturnämnden	
Norrmalm	Kyrkogårdsnämnden	
Östermalm	Miljö- och	
Södermalm	hälsoskyddsnämnden	
Enskede-Årsta-Vantör	Revisionskontoret	
Skarpnäck	Socialnämnden	
Farsta	Servicenämnden	
Hägersten-Liljeholmen	Stadsarkivet	
Skärholmen	Stadsbyggnadsnämnden	
Älvsjö	Trafiknämnden	
	Utbildningsnämnden	
	Valnämnden	
	Äldrenämnden	
	Överförmyndarnämnden	

Handläggare
Helen Slättman
Elisabet Bremberg
Telefon: 08-508 29 332/372**Till**
Kommunstyrelsen

Vision 2040 – Ett Stockholm för alla

Stadsledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att besluta följande.

1. Förslaget till vision för Stockholms stad godkänns, bilaga 1.
2. Kommunstyrelsen ska beakta visionen vid upprättande av förslag till budget.
3. Samtliga nämnder ska utgå från visionen i sin verksamhetsplanering och vid framtagandet av strategiska planer
4. Stockholms Stadshus AB uppmanas att ge samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att utgå från visionen i sin verksamhetsplanering och vid framtagandet av strategiska planer.
5. Uppföljning av Vision 2040 – Ett Stockholm för alla ska ske inom ramen för det integrerade systemet för ledning och uppföljning av stadens ekonomi och verksamhet (ILS).
6. Kommunstyrelsen ges i uppdrag att utarbeta förslag till hållbarhetsmått för att följa genomförandet av visionen.
7. Kommunstyrelsen ska utarbeta en kommunikationsplan för Vision 2040 – Ett Stockholm för alla.

Kommunstyrelsen beslutar, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar enligt ovan, följande.

1. Stadsdirektören ska ta fram en kommunikationsplan för Vision 2040 – Ett Stockholm för alla.

Ingela Lindh
StadsdirektörSverker Henriksson
Avdelningschef

Sammanfattning

I detta ärende lämnas förslag på en ny vision för Stockholm med riktning mot år 2040. Vision 2040 – Ett Stockholm för alla – är ett strategiskt åtagande från Stockholms stads sida att arbeta med under kommande decennier. Förslaget till vision speglar på ett tydligt sätt stadens ambition att skapa en mer jämlik och sammanhållen stad.

I förslaget till ny vision anförts att Stockholm år 2040 kommer att vara en fantastisk stad för alla. Här har alla barn och vuxna framtidstro och möjligheter att förverkliga sina liv. Stockholm är en sammanhållen stad som sjuder av liv och rörelse i alla stadens delar. Den offentliga välfärden är en grund för livskvalitet och trygghet för stockholmarna under livets alla skeden.

Naturens stillhet nära storstadens intensitet utmärker Stockholm. Smarta lösningar gör det enkelt för alla stockholmare att leva miljövänligt. Utan att äventyra förutsättningarna för framtida generationer växer staden med människan som utgångspunkt och med respekt för naturens gränser.

Stockholm är nytänkandets centrum i världen. Det gynnsamma innovationsklimatet får företag och människor att blomstra. Näringslivets mångfald och det livslånga lärandet ger alla stockholmare frihet att följa och förverkliga sina drömmar. Stockholm är en central nod i ett globalt nätverk av framgångsrika städer. En stad i världen, men också en världens stad som attraherar internationella entreprenörer, studenter och besökare.

Ingenstans är demokratin mer vital än i Stockholm. Stockholmarna är delaktiga i dess utveckling och känner samhörighet med sin stad och deras engagemang tas tillvara och ger riktning åt framtiden. Stockholm är ett föredöme i skyddet av de mänskliga rättigheterna. Lika rättigheter och stora möjligheter kommer alla till del i en stad tillgänglig för alla.

Bakgrund

Våren 2007 fattade kommunfullmäktige beslut om en långsiktig vision för ett Stockholm i världsklass år 2030. Visionen hade tagits fram i ett brett samarbete mellan förvaltningar och bolag inom staden under åren 2005-2007. Utgångspunkten var ett antal framtidsanalyser av Stockholms utveckling och Territorial Reviews Stockholm, där OECD utvärderade regionens styrkor och utmaningar. Visionen innehöll följande tre övergripande teman för Stockholms utveckling.

- Mångsidig och upplevelserik
- Innovativ och växande
- Medborgarnas Stockholm

Utifrån ett uppdrag från kommunfullmäktige började stadsledningskontoret hösten 2012 att arbeta fram ett förslag till en reviderad Vision 2030. Våren 2014 remitterades detta förslag till samtliga nämnder och bolagsstyrelser. Förslaget behandlades dock inte av kommunfullmäktige. I stadens budget för år 2015 angavs att stadens övergripande vision skulle revideras med utgångspunkt i det remitterade ärendet samt kommunfullmäktiges nya mål.

Kommunfullmäktige beslutade den 19 oktober 2015 att godkänna Vision 2040 – Ett Stockholm för alla. Detta beslut upphävdes dock av förvaltningsrätten i Stockholm den 31 oktober 2016, med hänvisning till att ärendet inte har beretts i enlighet med 5 kap. 26 § i kommunallagen. Förslaget till Vision 2040 har enligt domen inte remitterats som ett nytt ärende till stadens berörda nämnder, utan utgår från den tidigare revideringen av Vision 2030 och de långsiktiga mål som framgår av kommunfullmäktiges budget för 2015. Det förslag till Vision 2040 – Ett Stockholm för alla, som godkändes av kommunfullmäktige hösten 2015 redovisas därför på nytt i detta ärende, mot bakgrund av domen i förvaltningsrätten.

Ärendet

I detta ärende redovisas ett förslag till en ny långsiktig vision för staden, Vision 2040 – Ett Stockholm för alla. Visionsförslaget utgår från den tidigare revideringen och de långsiktiga mål som framgår av kommunfullmäktiges budget. Visionen är nu, i likhet med budgeten, indelad i fyra huvudteman med samma utgångspunkter som kommunfullmäktiges inriktningsmål:

- Ett Stockholm som håller samman
- Ett klimatsmart Stockholm
- Ett ekonomiskt hållbart Stockholm
- Ett demokratiskt hållbart Stockholm

I framtagandet av det nya förslaget till vision har även underlag från den sociala hållbarhetskommissionen använts. En analys av den förväntade utvecklingen fram till år 2040 har gjorts liksom en genomgång av styrkor och svagheter med den tidigare visionen.

Ökade kunskaper om social hållbarhet

Ett stort antal av fullmäktiges mål för verksamhetsområdena speglar de politiska ambitionerna att skapa en mer jämlik och sammanhållen stad. Det pågående arbetet i Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm är därmed särskilt prioriterat med tydliga kopplingar till den långsiktiga visionen och dess utmaningar.

Kommission presenterade i juni 2015 en första rapport –

Skillnadernas Stockholm – med syfte att ge en samlad bild av hur skillnader i livsvillkor i Stockholms stad har utvecklats över tid.

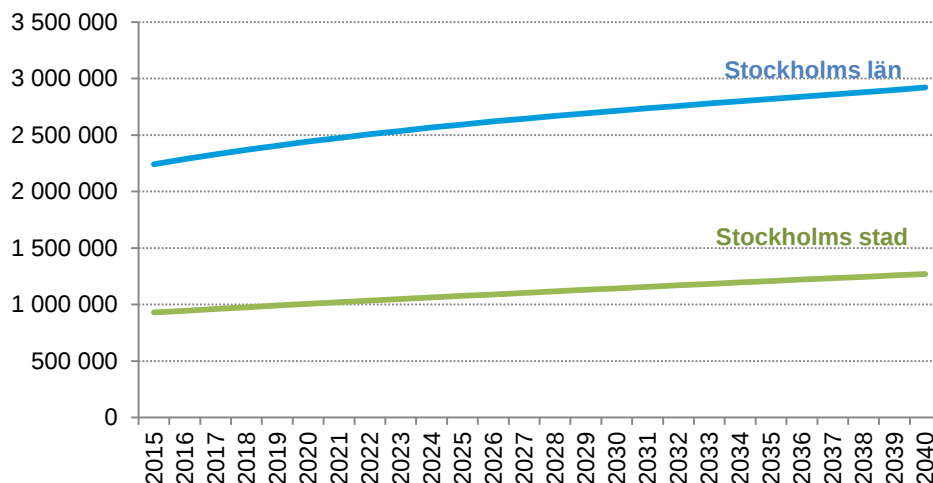
Rapporten behandlar fem områden: Välbefinnande och hälsa, Uppväxtvillkor och utbildning, Arbete och försörjning, Boende och stadsmiljö samt Demokrati och trygghet.

För Stockholms stad som helhet visar rapporten på en positiv utveckling. Stockholmarna lever allt längre, sysselsättningen ökar och inkomsterna stiger. Men samtidigt har skillnaderna mellan grupper och stadsdelar vuxit och på vissa områden har utvecklingen gått åt fel håll. Boendesegregationen ökar liksom skillnaderna mellan olika gruppers hälsa, utbildning och anknytning till arbetsmarknaden. Rapporten har ökat kunskapen om ojämnliga förutsättningar i staden och har varit ett viktigt underlag i framtaganden av förslaget till ny vision.

Förutsättningar för Stockholm år 2040

Förslaget till ny vision blickar fram mot år 2040. Sedan den nuvarande visionen togs fram under 2006 och 2007, har omvärlden förändrats och därmed också stadens långsiktiga förutsättningar. Det mest tydliga är befolkningstillväxten som har gått betydligt snabbare än beräknat. Stockholm kommer att vara en miljonstad redan år 2020 och inte år 2030, vilket det tidigare visionsarbetet utgick ifrån. År 2040 beräknas Stockholms stads befolkning vara kring 1 270 000 invånare, samtidigt som folkmängden i länet närmar sig tremiljonersstrecket. Det innebär en befolkningsökning på nära 700 000 i länet där staden står för knappt hälften av ökningen.

Befolkningsutvecklingen i Stockholms stad och län fram till år 2040

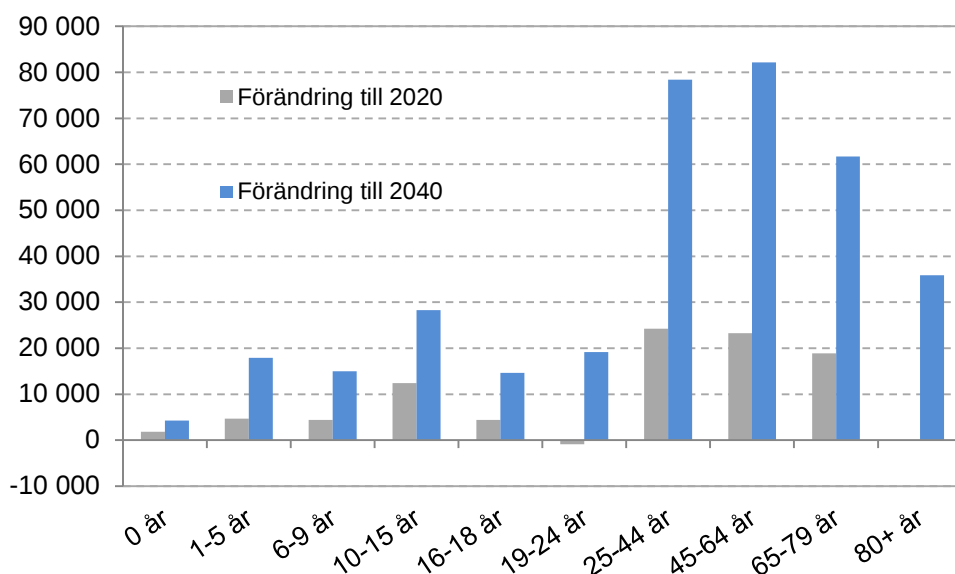

Källa: Sweco och TMR (Stockholms läns landsting)

Stadens befolkningsökning förklaras till största delen av ett fortsatt högt födelsenetto, det vill säga att det föds fler barn än vad det är invånare som dör. Födelsenettet väntas öka något från dagens nivå på 7 500 till omkring 10 000. Ökningen beror på att antalet kvinnor i barnafödande åldrar ökar. Även flyttnettot, det vill säga inflyttare minus utflyttare, väntas bidra till befolkningsökningen under hela perioden.

I stort sett alla åldersgrupper väntas öka under prognosperioden. Den demografiska utvecklingen innebär att dock att behoven kommer att växla över tid. En snabb ökning av antalet barn i början av prognosperioden innebär ett ökat behov av förskolor och skolor. I början av 2020-talet kommer fler personer upp i 80-årsåldern och därmed förväntas efterfrågan på äldreomsorg och äldreboenden öka.

Förändring av Stockholm stads befolkning till år 2020 och 2040 jämfört med år 2014

Källa: Sweco

Den snabba befolkningstillväxten skapar stora utmaningar för att planera framtidens Stockholm och tillgodose alla de olika behov och önskemål som dagens och morgondagens invånare har. Målet är ett socialt, ekologiskt, ekonomiskt och demokratiskt hållbart Stockholm år 2040, som ger alla stockholmare chansen att växa.

Stadens service behöver anpassas till en växande befolkning men också utvecklas för att svara mot de behov som invånarna förväntas ha år 2040. Medarbetare med rätt kompetens behöver rekryteras till alla verksamheter som finansieras av staden. Fler bostäder och lokaler för offentlig service samt kommersiella lokaler kommer att behövas. Samtidigt behöver Stockholms blå och gröna värden värnas och framkomligheten tryggas med en utbyggd kollektivtrafik och ett utbyggt gång- och cykelvägnät.

Viktiga utvecklingstendenser med utblick mot år 2040

Även omvärlden förändras. Påverkan från omvärlden ökar snabbt dels genom en ökande konkurrens om investeringar, kunskap och kapital och dels i form av ett snabbt ökande informationsflöde, digitalisering och influenser från omvärlden. Dessa allt snabbare förändringar behöver staden ha kunskap om och hela tiden anpassa sig till för att kunna ge medborgarna en så bra service som möjligt.

Stockholm är en attraktiv stad i en innovativ och stark region där det finns goda möjligheter till utveckling för både invånare, företag

och andra organisationer. Stockholm är samtidigt en stad med tydliga sociala och ekonomiska skillnader. Under de senaste decennierna har skillnaderna i livsvillkor i vissa avseenden vidgats mellan stadsdelar och mellan olika befolkningsgrupper i Stockholm. De ökande skillnaderna utgör en stor utmaning för Stockholm på flera sätt. Forskning visar hur växande sociala skillnader bidrar till ökad social oro. Studier visar även att social och ekonomisk ojämlikhet påverkar ett samhälles allmänna välbefinnande och hälsa negativt. De växande skillnaderna är inte bara ett problem för socioekonomiskt utsatta grupper, utan något som påverkar alla stockholmare negativt. Genom att minska skillnader i livsvillkor kan välbefinnandet för alla stockholmare stärkas i ett växande Stockholm, samtidigt som konkurrenskraften stärks ytterligare.

Kompetensförsörjningsfrågor kommer alltmer i centrum och har starka kopplingar till en väl fungerande bostadsmarknad för alla. Konkurrensen om arbetskraft kommer med stor sannolikhet att öka på Stockholms arbetsmarknad. Att attrahera och behålla rätt kompetens är en framtidsfråga för stadens som arbetsgivare. En ny syn på vård- och serviceyrken är avgörande, likaså är det viktigt att höja statusen för de pedagogiska yrkena där rekryteringsbehovet är mycket stort.

Utbildning blir allt viktigare. De flesta elever och föräldrar i Stockholms stad är nöjda med sina skolor. Skolresultaten är också generellt sett bra i Stockholm, jämfört med övriga riket. Men med dagens kompetenskrävande arbetsmarknad är det viktigt att fler slutför sin grund- och gymnasieutbildning. Det är också viktigt att särskilt uppmärksamma pojkarnas svagare skolresultat.

Stockholm har Sveriges största och mest välfungerande arbetsmarknad. Trots det finns en betydande matchningsproblematik. Redan idag finns en uttalad brist på vissa specialistkompetenser samtidigt som många står utanför arbetsmarknaden. En tydlig svaghet på arbetsmarknaden är att utrikesföddas kompetens inte i tillräcklig omfattning tas till vara. Integration på arbetsmarknaden är en av de viktigaste frågorna för Stockholms utveckling och den framtida kompetensförsörjningen. Denna fråga kommer att bli särskilt aktuell under de närmaste åren, då de ovanligt stora grupper av nyanlända som kommit till Sverige under de senaste åren och som fått eller kommer att få uppehållstillstånd nu behöver komma ut på arbetsmarknaden.

Stockholm har idag ett brett utbud av utbildningar på högskolenivå och stockholmarnas utbildningsnivå stiger kontinuerligt. För att

Stockholm ska bli en världsledande kunskapsregion behöver samverkan mellan högre lärosäten, forskare, företag och offentlig verksamhet stärkas. Systemen för att ta till vara, utveckla och kommersialisera regionens innovationer behöver bli bättre.

En viktig förutsättning för att behålla Stockholms konkurrenskraft ligger i förmågan att vara en attraktiv stad för företag att starta och utvecklas i. Direktkontakten med företag sker oftast på lokal nivå. Företagens upplevelse av myndighetskontakten beror i hög grad på hur bemötandet och dialogen med kommunen fungerar. Servicen behöver bli effektivare, mer tillgänglig och reglerna mer tydliga.

Den starka befolkningsökningen har medfört en ökad efterfrågan på bostäder. Idag finns en stor brist på lägenheter, framför allt på små lägenheter och studentbostäder med rimliga hyror. Stadens mål för bostadsbyggande har därför reviderats upp till 140 000 nya bostäder till år 2030. Frågan om bostadsförsörjningen har fått en ökad prioritet i och med de nyanlända stockholmarna som nu behöver bostad.

När staden ökar takten i bostadsbyggandet kommer det att innebära att stadsmiljöerna i stora delar av staden förändras och förtätas. Det kommer att kräva en löpande och strukturerad dialog med stockholmarna om varför det byggs och hur det bäst bör göras för att skapa hög livskvalitet för boende, en god stadsmiljö och en hållbar stadsutveckling. Det finns en stor samstämmighet om att Stockholm bör värna de kvaliteter som finns idag och arbeta för en levande stad även utanför den centrala staden. Det är viktigt att sträva efter stadsdelar med blandade funktioner som boende, arbetsplatser, skolor, handel och service. Då blir stadsdelarna trygga och levande. En stor utmaning i den växande staden är också att via god planering säkra tillgången till kommunalt finansierad service liksom behovet av trivsamma offentliga miljöer såsom parker, grönområden och idrottsytor.

Stockholms stad har en lång tradition av att minska sin miljöpåverkan och har sedan 1990 kunnat uppvisa en utsläppsminskning av växthusgaser med en fjärdedel. Staden har antagit ett mycket ambitiöst mål om att vara fossilbränslefritt år 2040. För att klara av detta behövs en mängd åtgärder och ett aktivt samarbete mellan privata och offentliga aktörer i Stockholmsregionen samt stockholmarna.

Erfarenheter av Vision 2030

I genomförandet av Vision 2030 framgår att det finns en rad erfarenheter av styrkor och svagheter med visionen och dess genomförande. Dessa erfarenheter har varit utgångspunkt för arbetet med ett förslag till ny vision.

Styrkor

- Vision 2030 är, enligt medarbetarenkäten, mycket väl känd hos stadens medarbetare. Stora delar av organisationen ställer sig positiv till att Stockholms stad har formulerat en långsiktig viljeinriktning för utvecklingen.
- Externa samarbetspartners uppskattar att staden har tagit fram en gemensam vision. En vanlig kritik är annars att kommuner saknar en samordnad hållning och att organisationerna är splittrade.
- Visionen har inordnats i stadens styrmodell genom att KF:s inriktningsmål med medellångt tidsperspektiv ska utgå från den långsiktiga målbilden. En lång rad styrdokument, som t.ex. översiktsplanen, har fått en tydlig koppling till kommunfullmäktiges långsiktiga ambitioner.
- Visionens struktur med gemensamma teman i stället för en indelning i traditionella politikområden ger förutsättningar för en samsyn och en sammanhållen inriktning. Risken är i annat fall att olika intressenter enbart tar till sig de delar som de är direkt berörda av och att stuprörsperspektivet inte motverkas på det sätt som avsetts.

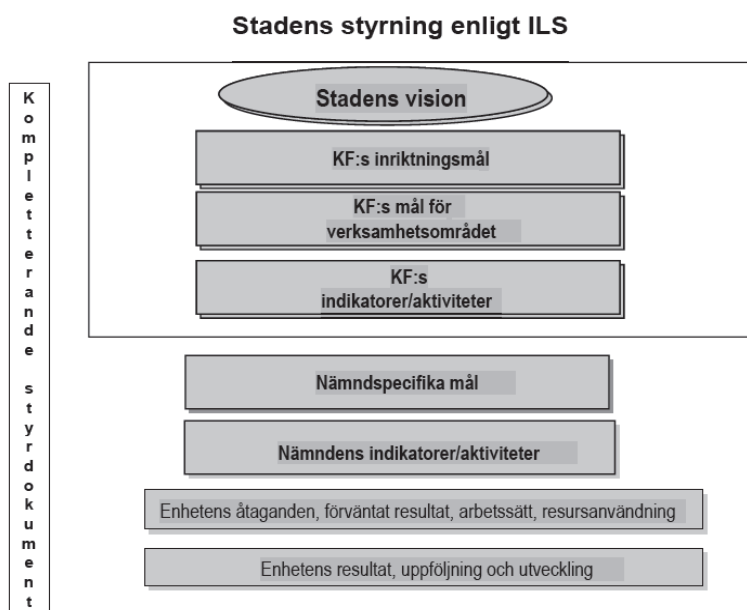
Svagheter

- Det har inte skett någon tillräckligt tydlig eller systematisk uppföljning av visionens genomförande, med undantag för vissa indikatorer och den samlade utvärdering som gjordes under 2013. Det blir därmed svårt att visa på konkreta resultat av stadens visionsarbete, åtminstone i ett kortare tidsperspektiv.
- Förvaltningen av stadens visionsarbete har varit otydlig. Stadsledningskontoret har genomfört ett omfattande internt kommunikationsarbete, men det har inte funnits en organisation för samordning och utveckling av själva insatserna. Risken med detta är att genomförandefrågorna enbart diskuteras internt inom förvaltningar och bolag eller inom mindre utvecklingsprojekt och att samordningsvinster inte tillvaratas.

- Visionens innehåll har delvis upplevts som inte tillräckligt stringent i förhållande till fullmäktiges mål och stadens styrdokument vilket har medfört en otydlighet i styrningen.

Samband med andra budgetuppdrag

Visionen har en central roll i stadens styrsystem och det finns därmed många samband till andra budgetuppdrag.

Fullmäktiges mål på sikt ska enligt modellen ta sin utgångspunkt i visionens långsiktiga mål. Många av stadens kompletterande styrdokument har en direkt eller indirekt koppling till visionen. I många fall kan styrdokumentet ses som en precisering av visionen inom ett specifikt tematiskt område.

Exempel på budgetuppdrag med koppling till visionen är uppdatering av översiktsplanen, revidering av framkomlighetsstrategi, styrdokument inom miljö- och klimatområdet och stadens internationella strategi.

Kommunfullmäktige har vidare fastställt riktlinjer för lokalt utvecklingsarbete. Samtliga stadsdelsnämnder har utifrån dessa utarbetat lokala utvecklingsprogram och för sju särskilt prioriterade stadsdelsnämnder i ytterstaden har en utökad stadsövergripande samordning gjorts. De lokala utvecklingsprogrammen utgår från analyser av lokala förhållanden med inriktning mot respektive nämnds fokusområden och med utgångspunkt i förslaget till vision.

Arbetet inom den sociala hållbarhetskommisionen är en viktig utgångspunkt för förslaget till visionen och ambitionerna att ut-

jämna skillnader mellan stadsdelar och befolkningsgrupper beskrivs också i visionen. Stockholms stad har i samband med beslut om årsredovisning för år 2014 inrättat en social investeringsfond med syfte att motverka utanförskap och social utsatthet. Den ska samordnas med det arbete som bedrivs av kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm samt de lokala utvecklingsprogrammen.

Ytterstadsvisionerna (Vision Järva 2030, Vision Söderort 2030 och Vision Hässelby-Vällingby) har haft en betydelsefull roll för att utveckla respektive områden. Vision Söderort har syftat till att förbättra tryggheten, utbildningsmöjligheter, näringsliv, arbetsmarknad, infrastruktur och stadsbyggnad. Vision Hässelby-Vällingby och Järvavisionens mål har varit att förbättra levnadsvillkoren i stadsdelarna i berörda områden och genom medverkan från boende och samverkan med andra parter skapa en positiv social och ekonomisk utveckling som gör områdena attraktiva.

I förslag till Vision 2040 utvecklas de områden som tidigare hanterats i de tre ytterstadsvisionerna, men utifrån ett samlat helhetsperspektiv för hela staden. Bland annat beskrivs att det i Stockholm år 2040 finns stadsdelar med unika kvaliteter och levande centrum och att nya hållbara stadsmiljöer har vuxit fram i hela staden med en blandning av bostäder, parker, verksamheter och service. I Stockholm känner invånarna sig delaktiga och har inflytande. Detta knyter tydligt an till de mål som finns för de olika ytterstadsvisionerna ovan avseende en ökad service, delaktighet och samverkan. Det gäller även vad som anförs i förslag till Vision 2040 om en utbyggd kollektivtrafik och en integrerad arbetsmarknad.

Vision 2040 och riktlinjer för lokalt utvecklingsarbete är tillsammans med arbetet i den sociala hållbarhetskommisionen och stadens sociala investeringsfond viktiga verktyg i arbetet med att nå målet om en sammanhållen stad. Vision 2040 föreslås gälla för alla delar av Stockholms stad, men de lokala utmaningarna för att nå en hållbar utveckling ser olika ut.

Mot bakgrund av detta har stadsledningskontoret i samband med tertiärrapport 2 för 2016 föreslagit Vision 2040, beslut om kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm i budget 2015, social investeringsfond samt riktlinjer för lokalt utvecklingsarbete ersätter Vision Järva 2030, Vision Söderort 2030 och Vision Hässelby-Vällingby 2030.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontorets stab.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Stadsledningskontoret ser tydliga fördelar med att Stockholms stad fattar beslut om en reviderad vision som, med utgångspunkt från inriktningen i kommunfullmäktiges budget, anger den långsiktiga riktningen. Härmed ges stora möjligheter att kommunicera stadens långsiktiga inriktning internt i organisationen och med externa aktörer. Nämnder och bolagsstyrelser får också ökade möjligheter att fullgöra strategiskt viktiga uppdrag på ett konsekvent sätt.

Det förslag till vision som biläggs detta tjänsteutlåtande hålls på en generell nivå för att ge en ram och övergripande riktning för ett lokalt utvecklingsarbete eller för preciseringar i stadsövergripande styrdokument. Kontoret menar att ett sådant angreppssätt stämmer bäst överens med inriktningen i KF-budget att stärka den lokala demokratin och stockholmarnas inflytande över den lokala utvecklingen. En stor fördel med att använda inriktningsmålen i den nya visionen är att kopplingen till det årliga budgetbeslutet blir avsevärt starkare. Nämnders och bolagsstyrelserns arbete hänger samman med den långsiktiga visionen och det finns en stor potential att löpande identifiera nyckelprojekt för visionens förverkligande.

Stadsledningskontoret ser behov av att vidareutveckla kommunikationen om Vision 2040. Det arbetet bör kopplas till den sociala hållbarhetskommisionens resonemang om att ge alla människor förutsättningar att förverkliga livschanser och stärka sitt välbefinnande.

Förslaget till vision bygger på en löpande uppföljning av hur Stockholm utvecklats i förhållande till målbilden. Kontoret anser att staden bör införa hållbarhetsmått som ett komplement till kommunstyrelsens uppdrag att utveckla formerna för styrning och uppföljning. Fördelen med en sådan ordning är att staden kan fokusera på mått som är centrala för visionen och viktiga för stockholmarna, även om stadens rådighet delvis är begränsad eller om det finns svårigheter att sätta precisa kortsiktiga kvantifierbara mål.

Stadsledningskontoret föreslår sammanfattningsvis att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta visionen och att ge nämnder och bolagsstyrelser i uppdrag att arbeta i visionens riktning. Samtidigt bör kommunstyrelsen ges i uppdrag att utarbeta en kommunikationsplan och en modell för uppföljning av visionen i enlighet med detta tjänsteutlåtande.

Vision 2040

Ett Stockholm för alla

Innehåll

- 04** Förord
- 06** Ett Stockholm som håller samman
- 12** Ett klimatsmart Stockholm
- 16** Ekonomiskt hållbart Stockholm
- 22** Demokratiskt hållbart Stockholm
- 26** Vision och genomförande

Ett Stockholm för alla

Karin Wanngård,
Finansborgarråd och
kommunstyrelsens
ordförande,
Stockholms stad.

Stockholm växer snabbt. 2040 beräknas vi vara närmare 1,3 miljoner stockholmare. Det ställer stora krav på Stockholm att utvecklas i takt med tiden.

Vi har växande företag och vi ser också att allt fler företag vill etablera sig i vår stad. Det skapar positiv tillväxt för Stockholm. Vår arbetsmarknad är attraktiv, och lockar hit människor från hela världen.

I Stockholm ska det finnas förskolor, skolor och arbetsplatser. Våra äldre ska känna trygghet att kunna bo kvar hemma eller finna nytt boende om behov finns. Stockholm ska också vara en levande stad, med ett rikt kulturutbud och nöjesliv, där det är nära till natur och aktiviteter, och en tillgänglig stad för alla.

Det har också blivit allt tydligare att vi måste bli bättre på att överbrygga de sociala skillnaderna som finns i staden så att alla stockholmare ges goda möjligheter att förverkliga sina drömmar.

Den snabba befolkningsökningen kräver en långsiktig färdplan och målbild. Det sätter vi nu genom att vi beslutar om Vision 2040.

Jag är stolt över att här presentera Vision 2040 - Ett Stockholm för alla. Visionen är Stockholms stads nya målbild för en socialt, ekonomiskt, ekologiskt och demokratiskt hållbar utveckling under de närmaste decennierna.

Visionen kommer att vara grunden i vårt fortsatta arbete med att utveckla ett Stockholm för alla. För att lyckas behöver vi förstärka samarbetet med andra aktörer i regionen och fördjupa dialogen med stockholmarna.

Det är i stockholmarnas vardag en vision kan bli verklighet. Kommunfullmäktiges beslut om ett Stockholm för alla är ett startskott för ett långsiktigt och lokalt utvecklingsarbete i våra stadsdelar.

Ett Stockholm som håller samman

Stockholm är en stad som får alla att växa. Här har alla barn och vuxna framtidstro och möjligheter att förverkliga sina liv. Stockholm är en sammanhållen stad som sjuder av liv och rörelse i alla stadens delar. Den offentliga välfärden är en grund för livskvalitet och trygghet för stockholmarna under livets alla skeden.

”Förskolan gör massor med saker som uppmuntrar barnen att vara kreativa och lära sig.”

– Anna, mamma på Kungsholmen.

En bra skola för alla

Alla barn i Stockholm får sin rätt till en bra utbildning tillgodosedd oavsett bakgrund. Stadens förskolor och skolor är väl ansedda och det är alltid nära till en skola med hög kvalitet. Från förskola till gymnasium har elever och föräldrar ett stort inflytande och möjlighet att välja mellan ett brett utbud av olika pedagogiska inriktningar.

Barnens och ungdomarnas nyfikenhet och lust att lära tas tillvara. Kunskap, stimulerande studiemiljöer och digitala verktyg anpassade efter barnens behov präglar alla skolor. Förväntningarna är höga på att alla elever ska nå goda resultat och utveckla sin fulla potential. Barns och ungdomars särskilda förutsättningar och behov fångas upp i tidig ålder och skolan ger rätt stöd till alla elever.

Stockholms skolor har en god fysisk såväl som psykosocial arbetsmiljö för elever och lärare. Verksamheten bygger på respekt och delaktighet, där alla elever kan finna trygghet och studiero. Stockholms skolor är mötesplatser för elever med olika bakgrund och människors olikheter ses som en tillgång. Kulturell och språklig kompetens tas tillvara och alla barn och ungdomar ges möjlighet att växa och utvecklas till framtidens världsmedborgare. Barn och ungdomar som kommer till Sverige får särskilt stöd för att kunna tillgodogöra sig utbildningen.

I förskolan och skolan möter eleverna engagerande pedagoger som behandlar alla jämlikt. Mänskliga rättigheter och normkritiskt tänkande

”Vi lärare försöker möta eleverna på deras kunskapsnivå för att ge alla samma chans till utveckling.”

– Ann-Catrin, lärare, Spånga.

är förankrat i verksamheten. Moderna verktyg inspirerar till nya sätt att dela kunskap och samarbeta i den digitala omvärlden. Den kreativa skolmiljön stimulerar elever och pedagoger att utveckla och förnya sättet att lära och lära ut. Läraryrket har ett högt anseende. Arbetsvillkor, arbetsmiljö och karriärmöjligheter lockar de bästa lärarstudenterna till Stockholm och gör att staden klarar sina långsiktiga rekryteringsbehov.

God välfärd som ger jämlika livschanser

Stockholms stad erbjuder välfärd av högsta kvalitet i hela staden, vilket ger jämlika livschanser. All service utgår från de behov och rätt till stöd som stockholmarna och verksamma inom staden har. Stadens information är tydlig och lättillgänglig för alla. Det är också enkelt att ansöka om olika former av tillstånd, såsom bygglov och andra myndighetsbeslut.

Välfärden håller god kvalitet oavsett utförare och det finns tydlig information om den offentligt finansierade servicen. Detta medför ökad trygghet, självbestämmande och livskvalitet, särskilt för de allt fler äldre stockholmarna och för dem med funktionsnedsättningar. Yrkeskunnandet hos alla de som arbetar inom välfärden tas tillvara och är en utgångspunkt för allt kvalitetsarbete. Staden utgör också en professionell beställare och följer upp och utvärderar all verksamhet oavsett utförare.

För personer med funktionsnedsättning finns ett varierat utbud med god kvalitet av boenden, daglig verksamhet, sysselsättning och andra aktiviteter. Varje dag utgår verksamheterna från individens behov och med perspektivet att stärka den enskilda individen.

I det sociala arbetet finns tydligt fokus på det förebyggande arbetet

och tidiga insatser. Socialtjänst, sjukvård, polis, skola och det civila samhället arbetar tätt tillsammans för att förebygga att människor hamnar i social utsatthet och agerar snabbt och effektivt om det ändå sker. Ett väl fungerande förebyggande arbete uppmärksammar tidigt särskilt barn och unga som far illa.

Stockholm är en trygg stad att åldras i. Genom innovativa lösningar och ett äldre perspektiv i samhällsplaneringen skapas förutsättningar för ett självständigt liv även vid hög ålder vilket möjliggör för den som vill bo kvar hemma att göra det. Äldre som inte längre kan bo kvar hemma erbjuds trygga boenden med god boendemiljö, vällagad mat och stora möjligheter till utevistelse och andra aktiviteter.

”Mycket av det man hittar på gymmet kan man också hitta i stan.”

– Mina, motionär, Norrmalm.

Rikt utbud av idrott, kultur och fritid

Stockholm är en trygg och inspirerande uppväxtmiljö för alla barn. Staden ger en god grund för att utveckla barns och ungdomars fysiska och psykiska hälsa samt sociala förmåga. Det rika utbudet av aktiviteter av alla slag är tillgängligt för alla och bidrar till en god hälsa och meningsfull fritid för hela befolkningen.

Stockholmarna är stolta över att leva i sin stad. Det finns ett mångsidigt utbud av kultur och fritid i alla stadens delar, där människor upplever, deltar i och är

med och skapar aktiviteter. Här arrangeras en mångfald av evenemang – alltifrån lokala festivaler och breddidrottsevenemang för barn och unga till stora elitidrottstävlingar. Konstnärer, musiker och kreativa branscher bidrar till att skapa denna attraktiva stad i ständig utveckling. Det kreativa klimatet och den fria kulturen gör att människor från hela världen söker sig till Stockholm.

"I Stockholm är det lätt att ta sig fram på cykel, det ger mig en väldig frihet."

– Gunnel, cyklist, Liljeholmen.

"Det finns mycket att göra i Stockholm, speciellt för barnen. Det finns många parker och lekplatser."

– Zenfira, boende, Skarpnäck.

Levande stad där alla kan bo

Stockholm är en sammanhållen och tillgänglig stad för alla, utan fysiska och sociala barriärer. I staden finns stadsdelar med unika kvaliteter och levande centrum. Nya hållbara stadsmiljöer har vuxit fram i hela staden med en blandning av bostäder, parker, verksamheter och service. Staden och regionen är tätare och mer sammanhållen. Förtätningen har skett utifrån en tydlig strategi som inkluderar komplettering, förnyelse och omvandling där viktiga grönområden sparats.

I alla delar av staden finns spännande gatumiljöer med intressant arkitektur, levande kajområden, torg och parker där stockholmarna gärna vistas samt goda förutsättningar för service, handel och kulturutbud. Alla de delar som behövs för att leva ett rikt liv i gemenskap med andra finns i närmiljön, inklusive arbetsplatser. Statliga myndigheter, kommunala förvaltningar, företag och bolag finns runt om i hela staden och bidrar till en sammanhållen, trygg och levande stad.

Genom utbyggd kollektivtrafik och förtätning har områden som tidigare varit avskilda från varandra knutits samman. Det är enkelt och tryggt att förflytta sig mellan olika stadsdelar genom att gå eller cykla. I Stockholms möte med grannkommunerna har nya stadsmiljöer vuxit fram, vilket gjort regionen mer sammanhållen.

Ett högt bostadsbyggande i alla delar av staden har lagt grunden för en välfungerande bostadsmarknad. I staden finns en mångfald av attraktiva stadsmiljöer och ett brett utbud av bostäder. Den historiska uppdelningen mellan villaområden, bostadsrätter och hyresrätter, sovstäder och arbetsplatsområden har luckrats upp. Särskilda satsningar har gjorts på att effektivisera byggnadsprocesser, bygga fler hyresrätter och mindre bostäder med rimliga hyror för att underlätta för ungdomar, studenter och nyinflyttade att komma in på bostadsmarknaden.

Ett klimatsmart Stockholm

Naturens stillhet nära storstadens intensitet utmärker Stockholm. Smarta lösningar gör det enkelt för alla stockholmare att leva miljövänligt. Utan att äventyra förutsättningarna för framtida generationer växer staden med människan som utgångspunkt och med respekt för naturens gränser.

Hållbart byggnade och boende

Stockholm är ett föredöme för hållbart boende, ur ett såväl socialt, ekologiskt, ekonomiskt som demokratiskt perspektiv. Nya bostadsområden byggs genomgående utifrån ett hållbart perspektiv med god kollektivtrafik och närhet till samhällsservice. Vid ny- och ombyggnationer används klimatsmart teknik, hållbara material samt mycket ambitiösa miljö- och energikrav. De material som används för att bygga i Stockholm och de varor som upphandlas och används i stadens verksamheter är kemikaliesmarta och innehåller inga ämnen som utgör risk för människa och miljö. Barnens vardag är giftfri.

En omfattande energieffektivisering har skett inom det befintliga byggnadsbeståndet. Endast fossilbränslefria energikällor används. Inomhusmiljön i bostäder och verksamhetslokaler håller hög klass utifrån internationella certifieringssystem. En effektiv och miljöanpassad avfallshantering har minskat mängden avfall och ökat andelen som kommer till nytta genom återanvändning och återvinning.

Enkelt att leva miljövänligt

I Stockholm finns välfungerande infrastruktur för resor, energi och avfall samt en genomtänkt stadsplanering som gör det enkelt och självklart att leva miljövänligt. Stockholm är världsledande på att utveckla, kommersialisera och tillämpa ny energi- och miljöteknik och är en naturlig testbädd för innovationer. På område efter område underlättar ny miljödriven teknik invånarnas vardag och gör Stockholm till ett internationellt föredöme. Det har underlättat omställningen till en cirkulär ekonomi med återvinning och grön energi som centrala delar. Staden använder sin beställarroll för att stödja denna utveckling.

”Här finns bra möjligheter att minimera sin påverkan på miljön. Exempelvis finns det gott om återvinningsstationer och möjligheter att handla ekologiskt.”

– John, återvinnare, Enskede.

Klimatsmarta transporter

Stockholmsregionen har ett effektivt och pålitligt transportsystem, som innebär att människor snabbt och enkelt kan förflytta sig med minimal miljöpåverkan. Det bidrar till att skapa en sammanhållen kunskaps- och arbetsmarknadsregion. Effektiva trafiklösningar, användning av fossilfria drivmedel och modern informationsteknik har lett till förbättrad kapacitet i transportsystemet och ett minskat behov av att resa. Stockholmsregionens klimatpåverkan har därmed minskat kraftigt och stadens mål om att vara fossilbränslefritt år 2040 är uppfyllt.

Tillgängligheten är god med kraftigt utbyggd kollektivtrafik. Genom förbättrade och nya tvärförbindelser har regionens olika delar knutits ihop och biltrafiken har minskat trots ökad befolkning. Infrastruktursatsningarna har möjliggjorts genom en bred regional samsyn, där planerings- och genomförandetiderna kortats. Befintlig infrastruktur är i gott skick genom löpande reinvesteringar och effektiva åtgärder i underhåll och drift.

Allt fler väljer att åka kollektivt. Omvandlingen av gatuparkeringar längs med större gator till cykelbanor och körfält enbart för kollektivtrafik har lett till att restiderna minskats. Stockholm har ett väl utbyggt cykelvägnät och är ett föredöme som cykelstad. Många väljer att gå och det offentliga rummet är attraktivt och gångvänligt.

Vattenvägarna används också för person- och gods-transporter och de snabba, miljövänliga och bekväma båtförbindelserna lockar både stockholmare och besökare.

”Jag använder tunnelbanan mycket på vintern vilket är ett bra sätt att ta sig fram.”

Christer, tunnelbaneresenär, Alvik.

”Var man än är i Stockholm är det nära till vatten.”

– Andreas, fotgängare, Södermalm.

En ren och vacker storstadsmiljö

Stockholm är en av världens vackraste städer med en unik kombination av storstadsmiljö och närhet till natur och vatten. Både Mälaren och skärgården erbjuder enastående attraktioner med anknytning till vatten. Här finns rena sjöar och vattendrag med god ekologisk status och tryggad tillgång till dricksvatten

av högsta kvalitet. Stockholms många strandbad med god vattenkvalitet och tillgängliga stränder utgör en unik kvalitet för alla stockholmare.

Luftkvaliteten i staden är god. Minskad biltrafik och en bred teknikutveckling har minskat utsläppen och bullernivåerna, vilket förbättrat folkhälsan och livskvaliteten för stadens invånare.

Stadens grönområden är tillgängliga och trygga för alla stockholmare med en rik biologisk mångfald och smarta ekosystemtjänster. Förorenade områden i staden har identifierats och åtgärdats. Uppkomsten av farligt avfall förebyggs och hanteringen är säker.

”Det finns många möjligheter till företagande i Stockholm, speciellt om man är kreativ.”

– Majid, butiksägare, Hökarängen.

Ekonomiskt hållbart Stockholm

Stockholm är nytänkandets centrum i världen. Det gynnsamma innovationsklimatet får företag och människor att blomstra. Näringslivets mångfald och det livslånga lärandet ger alla stockholmare frihet att följa och förverkliga sina drömmar. Stockholm är en central nod i ett globalt nätverk av framgångsrika städer. En stad i världen, men också en världens stad som attraherar internationella entreprenörer, studenter och besökare.

Unika möjligheter till arbete

Stockholm har en välfungerande arbetsmarknad som skapar en hög sysselsättning bland befolkningen. Alltför jobbar och försörjer sig själva. En stark efterfrågan på arbetskraft matchas av en god tillgång på kompetens. Oavsett vem man är går det att få ett arbete som matchar utbildning och yrkeserfarenhet eller en utbildning som leder till arbete. De unga stockholmarna ser fram emot sitt framtida arbetsliv.

Den som kommer till Stockholm från ett annat land får en snabb introduktion, där staden samarbetar med föreningar och arbetsliv för att stödja etableringen på arbetsmarknaden. God tillgång till utbildning, praktik och snabb validering av examina tillsammans med ett aktivt arbete mot diskriminering gör att nyanlända fort kommer i arbete.

Ett nära och kreativt samarbete mellan utbildningsväsende och företag ger ungdomar och nyanlända fler matchningsmöjligheter och vägar in på arbetsmarknaden. Genom en konstruktiv samverkan mellan företag, staden, offentliga verksamheter, grund- och gymnasieskolor, universitet och högskolor har naturliga bryggor skapats i allt från trainee- och praktikplatser till mentorskap och lärlingsutbildningar. Det är lätt att röra sig mellan olika arbeten, utbildningar och företagande.

Seniorerna i staden har ett stort engagemang i både arbetslivet och i ideella verksamheter. Den unika erfarenhet som ett långt liv ger tas tillvara. Åldersdiskriminering bekämpas framgångsrikt.

”Min syster och pappa har pluggat här så jag vet att det är ett bra universitet. Det finns många aktiviteter att engagera sig i som är bra för det framtida arbetslivet.”

Sussan, student, Östermalm.

Enkelt att utbilda sig genom hela livet

Stockholmsregionen har utvecklats till en integrerad arbets- och utbildningsmarknad med ett stort och varierat utbud av utbildningar för hela livet. Här erbjuds högkvalitativa yrkes- och studieförberedande utbildningar på gymnasial nivå som är sökbara inom hela länet. Såväl gymnasiala som eftergymnasiala utbildningar motsvarar väl arbetsmarknadens krav och skapar många vägar in i arbetslivet.

Det är enkelt att växla mellan arbete och utbildning. För den som vill byta karriär eller vidareutbilda sig mitt i livet erbjuder utbudet av utbildningar unika möjligheter till livslångt lärande och karriärutveckling. Det är också lätt att nå balans mellan arbete, familjeliv och fritid i Stockholm.

Yrkesprogrammen matchar arbetsmarknadens krav och

berörda branscher tar stort ansvar för utveckling och genomförande av yrkesutbildningarna. Företagsamhet och innovativt tänkande är en naturlig del av all undervisning, vilket underlättar skapandet av både sociala och innovationsburna tillväxtföretag.

En ledande kunskapsregion

Stockholm är en av världens ledande kunskapsregioner. Här finns en bredd av utbildningar, välutbildade och kreativa invånare med goda språkkunskaper och en unik livsmiljö. Stockholms högskolor är välkommande och ett attraktivt val för alla. Studenterna vid regionens universitet och högskolor efterfrågas på en global arbetsmarknad och är rustade för att kunna förverkliga sina drömmar.

Utbildningarna håller internationellt sett en hög kvalitet och utformas i samverkan med arbetslivet. Stockholmsregionen

har flyttat fram sina positioner inom en rad forskningsområden och nya multidisciplinära forskningssamarbeten har utvecklats. Regionen är världsledande inom bland annat informationsteknik, kreativa näringar, life science, miljöteknik, social hållbarhet och mänskliga rättigheter. En nära samverkan mellan näringsliv och internationellt högklassig forskning gör Stockholm attraktivt för företag och talanger i alla branscher. Det finns en stor öppenhet för nya idéer och individer.

Det finns en unik samverkan mellan den högre utbildningen, grund- och gymnasieskolorna samt det omgivande samhället. Samarbetet mellan staden och regionens lärosäten har fördjupats inom många områden. Resultaten från forskningen används för att utveckla stadens verksamheter och erfarenheterna förs tillbaka till forskningen.

Världens smartaste stad

Stockholm är världens mest uppkopplade stad och Kista har alltjämt en ledande roll inom den globala ICT-utvecklingen. Ett heltäckande neutralt fibernät är en självklar grundförutsättning som ger regionens företag, entreprenörer och invånare en stabil bredbandsinfrastruktur med hög hastighet. Den digitala tekniken finns inbyggd naturligt i fastigheter, transportsystem och stadsmiljö och hjälper människor att kommunicera, arbeta, studera och ha ett aktivt liv.

Digitaliseringen stimulerar ett innovativt näringsliv och skapar flexibla och resurseffektiva lösningar inom stadens egna

verksamheter och bidrar därmed till en hållbar samhällsutveckling. De digitala klyftorna har utjämnats genom bland annat en genomtänkt användning av IT i stadens skolor.

Ett självklart val för en mångfald av företag

Styrkan i Stockholms näringsliv är bredden och mångfalden av företag. Stockholm är världskänt för sitt goda innovationsklimat där det är lätt att starta och driva företag. Stockholms stad har en effektiv och samordnad näringslivsservice, som hjälper företag som vill växa eller etablera sig i regionen. Här etableras också många nya företag, allt från internationella storföretag och

FoU-enheter (forsknings- och utvecklingsenheter) till lokala småföretag inom tjänste- och servicenäringsen.

Utbildningsväsendets höga kvalitet, från de första skolåren till forskning på hög nivå, har skapat en välutbildad arbetskraft som få andra regioner kan matcha. Detta är en viktig förklaring till varför så många företag väljer att etablera sig i regionen. Även en hög livskvalitet och god samhällsservice innebär en stor fördel gentemot andra regioner i världen.

Det växande Stockholm skapar ett större utrymme för innovationer och nytänkande. En konstruktiv samverkan mellan offentliga

”Stockholm är en bra stad för företag att etablera sig i, det finns stora talangmöjligheter. Medborgarna är mycket välkomnande, och en bra integrationspolitik gör denna plats toppen.”

Ramkumar, konsult, Kista.

aktörer, näringsliv, akademi och ideell sektor ger en unik jordmån för forskare, studenter, företagare och kooperativ att utveckla sina idéer till nya produkter och tjänster och driva samhällsutvecklingen framåt.

Besöksnäringen är en viktig del i Stockholms näringsliv. Stockholmare och besökare vet att

det året runt finns upplevelser av hög kvalitet i staden. Här finns ett rikt och varierat kultur- och nöjesliv. Här finns också kapacitet och kompetens att genomföra internationella megaevenemang och Stockholm är ett självklart val för ledande arrangörer.

Företagandet stöds av ett väl fungerande transportsystem.

I Stockholm-Mälardalen finns ett effektivt väg- och järnvägsnät, hamnar, tillförlitliga system för energiförsörjning och en heltäckande IT-infrastruktur. Arlanda är en av norra Europas ledande flygplatser med direktförbindelser till hela världen och en kapacitet som svarar mot behoven i regionen.

Demokratiskt hållbart Stockholm

Ingenstans är demokratin mer vital än i Stockholm. Stockholmare är delaktiga i stadens utveckling och känner samhörighet med sin stad. Deras engagemang tas tillvara och ger riktning åt framtiden. Stockholm är ett föredöme i skyddet av de mänskliga rättigheterna. Lika rättigheter och stora möjligheter kommer alla till del i en stad tillgänglig för alla.

”Stockholm är en välkomnande stad och människorna är mycket trevliga.”

– Mustafa, boende, Skärholmen.

En livaktig demokrati i hela staden

I Stockholm känner invånarna sig delaktiga och har inflytande. Stockholmare bjuds regelbundet in till att delta i dialoger kring frågor som berör människor i vardagen och utvecklingen av Stockholms olika delar. En rättssäker och effektiv myndighetsutövning har stärkt demokratin och utvecklat välfärden. Kontakterna med staden kan skötas när stockholmare själva har möjlighet och på sätt de själva kan bestämma över. Det finns en kontinuerlig dialog mellan medarbetarna och brukarna för att löpande utveckla verksamheterna. Staden värdesätter och tar tillvara allas synpunkter.

Valdeltagandet är högt i stadens alla delar och för alla grupper. Alla stockholmare har möjlighet att delta i samhällets utveckling oavsett vem man är. Här fungerar den lokala demokratin och delaktigheten som allra bäst.

Föreningslivet och civilsamhället har en central roll för den levande demokratin genom att kanalisera medborgarnas samhällsengagemang och vara en röst för olika idéer och uppfattningar som rör samhällsbyggandet.

”Området utvecklas hela tiden, det byggs mycket och jag känner mig trygg här.”

– Sam, boende, Älvsjö.

Fritt från diskriminering

Stockholm attraherar människor från alla delar av Sverige och från hela världen. Staden är öppen och välkomnande, fri från diskriminering och trygg och säker för alla. Här finns unika möjligheter för människor med olika bakgrunder att mötas och utbyta erfarenheter.

Människors personliga olikheter och olika erfarenheter ses som en tillgång både i kultur- och arbetsliv. Kraften i mångfaldens Stockholm kommer från människors personliga val och att alla ges likvärdiga förutsättningar. Ett genus- och antirasistiskt perspektiv har integrerats i alla stadens verksamheter och ett målmedvetet arbete för att minska sociala klyftor har gjort Stockholm till ett föredöme. Mångfalden

attraherar många internationella talanger till regionen, vilka bidrar till ökad konkurrenskraft och framgång.

Stockholm är känd som en stad där alla kan vara den de är, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

En trygg och säker stad

Stockholm är en trygg stad där ingen ska behöva vara rädd för våld eller utsättas för förtryck. Staden är världsledande i skyddet av de mänskliga rättigheterna och i att stärka barnens och kvinnornas rättigheter. Ett liv med frihet från våld är en grundläggande mänsklig rättighet och staden arbetar framgångsrikt för

att förebygga våld i nära relationer. Detta arbete sker i en bred samverkan mellan olika myndigheter och ideella organisationer. Det civila samhället är en viktig kraft för att minska ensamhet och skapa gemenskap, sammanhang och närhet.

Stockholm lever dygnet runt och är känd som en av världens tryggaste och renaste storstäder. Ingen behöver känna sig otrygg i stadens offentliga rum. Staden är väl upplyst och människor rör sig fritt ute på gator och torg, även när det blivit mörkt. Det är resultatet av ett målmedvetet samarbete mellan staden och andra offentliga aktörer, fastighetsägare, näringslivet och stockholmarna som tillsammans tar ansvar för att skapa trygga och levande miljöer.

”Där jag bor är det lugnt och jag gillar närheten till natur och vatten.”

– Marianne, pensionär, Hässelby.

En tillgänglig stad för alla

Stockholm är en stad som är tillgänglig för alla. Alla stockholmare kan ta del av stadens utbud oavsett funktionsförmåga. Byggnader, offentliga miljöer och kollektivtrafiken är tillgängliga på lika villkor.

Tillgängligheten är god i hela staden och samhällsinformation finns tillgängligt för alla. Det kraftiga bostadsbyggandet har ökat utbudet av tillgängliga och anpassade bostäder, vilket förbättrat valmöjligheterna och rörligheten för personer med funktionsnedsättning. I Stockholm är människor med funktionsnedsättning i alla åldrar fullt delaktiga i samhället och det finns en jämlikhet i levnadsvillkor för alla stockholmare.

En förebild som arbetsgivare

Stockholms stad är en bra arbetsgivare som erbjuder, trygga arbetsvillkor, stimulerande arbetsuppgifter och utveckling. Sjukfrånvaron är låg. Medarbetarnas utbildning och kompetens svarar mot de krav som verksamheterna ställer och staden tillämpar en kompetensbaserad, icke-diskriminerande rekrytering. Jämställdhet, jämlikhet och frihet från diskriminering

genomsyrar personalpolitiken. Ett gott bemötande, professionalitet och respekt för individen är ett självklart förhållningssätt för alla medarbetare inom såväl stadens egna som enskilt drivna verksamheter.

Medarbetarna är engagerade och har ett stort inflytande vilket inspirerar till ständiga förbättringar av verksamheterna. Nya, innovativa arbetssätt och metoder har utvecklats inom alla verksamheter. Goda exempel tas tillvara och sprids. Stadens omsorgsverksamheter samarbetar aktivt med regionens högskolor och universitet och erbjuder praktikplatser. Nya forskningsresultat omsätts till praktisk nytta.

Stockholms befolkning speglas i stadens medarbetare och mångfalden bidrar aktivt till kvalitetsutveckling. Stockholms stad använder sin ställning som stor och modern arbetsgivare och beställare för att visa vägen till en arbetsmarknad med goda arbetsvillkor där människor är inkluderade oavsett bakgrund. Stadens chefer ser allas möjligheter och är vana att leda i mångfald med ett aktivt antidiskrimineringsarbete.

Vision och genomförande

Stockholms utmaningar

Stockholms befolkning växer fort och staden förväntas 2040 ha närmare 1,3 miljoner invånare. Detta innebär stora utmaningar och stora möjligheter:

- Stockholmarna blir fler och det behövs fler bostäder, en god framkomlighet och en utbyggd samhällsservice. Samtidigt ska livsmiljön i Stockholm värnas och stadens klimatpåverkan minska.
- Stockholmarna lever i ett globalt sammanhang med invånare som kommer från hela världen. Företagen i Stockholm konkurrerar med andra städer på den globala marknaden om kompetens, kapital och investeringar. Denna konkurrens blir allt hårdare.
- Kommunalt finansierad service av god kvalitet ska erbjudas till invånare i olika åldrar. Stockholmarnas behov och förväntningar på tjänster staden finansierar förändras, vilket ställer krav på lyhördhet för förändrings- och utvecklingsbehov.
- Stockholm är en vacker stad på öar, där närhet till vattenytor och grönområden är en självklarhet. Det är samtidigt en utmaning vad gäller stadsplanering, tekniska lösningar och finansiering av investeringar som blir dyrare då tunnlar eller broar ska förbinda stadens olika delar.
- Stockholm är, i likhet med andra växande globala städer, en stad med tydliga sociala och ekonomiska skillnader mellan stadsdelar och mellan grupper av stockholmare. Att minska skillnader i livsvillkor stärker välbefinnandet för alla stockholmare oberoende av bakgrund.

Ett strategiskt åtagande i Stockholms stad

Visionen om det framtida Stockholm är ett strategiskt åtagande från Stockholms stads sida för att möta dessa utmaningar. Av visionen framgår stadens långsiktiga mål och strategier för en långsiktig och hållbar utveckling. Genom visionen vill staden skapa tydlighet om långsiktiga ambitioner, såväl internt som mot externa samarbetsparter.

Alla stadens nämnder och bolagsstyrelser har i uppdrag att arbeta i visionens riktning. Visionen sätter sin prägel på den dagliga verksamheten, såväl kortsiktiga som långsiktiga beslut påverkas av stadens strävan. För att uppfylla visionen behöver alla verksamheter arbeta systematiskt och ha kunskaper om utvecklingen i den egna verksamheten och i omvärlden. Arbetet måste ske i dialog med stockholmare och medarbetare. I enlighet med strategin för kvalitetsutveckling och stadens styrmodell, integrerad ledning och styrning, ska verksamheterna ta fram konkreta mål och arbetssätt för att nå inriktningen i såväl Vision 2040 som stadens årliga budget.

Stadens ledning och styrning

Kommunfullmäktige beslutar om budget för staden med utgångspunkt från den långsiktiga visionen. Budgeten är överordnad och styrande för stadens alla verksamheter och övriga styrdokument ska förhålla sig till denna. I budget pekar staden på en övergripande nivå ut färdriktningen. Nämnder, bolagsstyrelser och verksamheter beslutar mer konkret om kommande steg för att nå vision och mål i samband med verksamhetsplanering och budget. Uppföljning sker i tertialrapporter och verksamhetsberättelse.

Stadens system för integrerad ledning och uppföljning av verksamhet och ekonomi, ILS, omfattar hela koncernen Stockholms stad, såväl nämndernas som bolagens verksamheter. Även program och riktlinjer ska följas upp via ILS. Inriktnings- och verksamhetsmål bör justeras utifrån det som föreslås i den reviderade visionen.

För en stor och komplex verksamhet i snabb utveckling är ett gemensamt mål särskilt viktigt. Det ger vägledning och motiverar oss i det dagliga arbetet. Alla stadens verksamheter är betydelsefulla i uppdraget att förverkliga visionen om ett Stockholm för alla.

Lars Råd, stadsdirektör, Stockholms stad.

Samarbete för hållbar tillväxt

Många av de viktiga satsningar som pågår i Stockholmsregionen bygger på ett väl utvecklat samarbete och olika former av partnerskap mellan staden, andra offentliga aktörer, akademien och näringslivet. För att kunna realisera visionen och säkra en fortsatt stark och hållbar tillväxt är det nödvändigt att utveckla dessa samarbetsformer, särskilt mellan kommunerna, landstinget och statliga aktörer i Stockholmsområdet. Stockholmarnas vardag blir enklare i en region med en gemensam och aktiv planering inom transporter, bostadsbyggande, vård- och omsorg samt utbildnings- och arbetsmarknadsområdet.

Staten har – tillsammans med landstinget – ett huvudansvar för utvecklingen av infrastrukturen i Stockholmsområdet. Den statliga styrningen behöver bli mer flexibel i förhållande till specifika regionala förutsättningar. Det gäller inte minst tillämpningen av plan- och bygglagen, bullernormer och miljöbalken.

Nå ut i världen

I en globaliserad värld blir det internationella samarbetet allt viktigare. I takt med att konkurrensen mellan städer och regioner ökar är det av stor vikt att Stockholm stärker sin position på den internationella arenan som en innovativ och kreativ stad med branscher som är globala föredömen. Stockholm ska vara en stad känd för kunskap, mångfald, öppenhet, hållbarhet och en hög livskvalitet. Stockholm behöver samarbeta med och lära från andra städer, regioner och länder för att klara den allt hårdare konkurrensen. Det är också viktigt att långsiktigt och konsekvent fortsätta arbetet med att internationellt marknadsföra Stockholm under budskapet ”Stockholm – The Capital of Scandinavia”.

